

Кримець Л. В. (Одеса) - кандидат філософських наук, доцент кафедри ГСЕД, Військова академія.

Рогов О. В. (Одеса) – курсант Військової академії.

СУСПІЛЬСТВО В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Немає нічого тяжчого для людини ніж жити в стані невизначеності і відсутності перспективи. Тому знову і знову люди намагаються зрозуміти логіку історичних подій, намагаючись зазирнути за обрій осяжного майбутнього, створюючи множинні соціальні теорії і концепції історичного розвитку. Однак у незліченій множині подібних спроб, котрими рясніє історія, найбільший інтерес, на наш погляд, представляють ті підходи, у яких загальне превалює над приватним.

Глобалізація — це процес всесвітньої соціальної, економічної, політичної та культурної інтеграції та уніфікації. Основними наслідками цього процесу є міжнародний розподіл праці, міграція в масштабах планети капіталу, людських та виробничих ресурсів, стандартизація законодавства, економічних та технічних процесів, а також зближення культур різних країн. Це об'єктивний процес, який носить системний характер, тобто охоплює всі сфери життя суспільства. Завдяки глобалізації світ можливо розглядати як цілісність, тотальність, холістичну єдність.

Процес глобалізації може змінити основи життя людства, але наслідки його будуть залежати від бажання та внеску кожного окремого індивіда. Глобалізація має як позитивні риси: об'єднавчі тенденції, які ведуть до взаємодії різних культур; стандартизація, що полегшує культурний обмін; інтенсифікація світових потоків інформації тощо; так і негативні аспекти: культурна уніфікація, примітивізація смаків, споживацтво і конформізм. Не можна сприймати глобалізацію одномірно і лінійно, розглядаючи її як процес прогресуючої інтернаціоналізації громадського життя.

В Україні на сучасному етапі розвитку головна проблема полягає в тому, щоб органічно поєднати задачі європейської інтеграції з утвердженням моделі розвитку самобутньої української культури. Шлях для практичного втілення цієї ідеї – це шлях демократизації та гуманізації соціальних процесів і послідовної трансформації людської самосвідомості в даному напрямку. Успішність інтеграції України в європейський і світовий політичний простір, здатність нашої держави реалізувати свій потенціал в умовах розгортання процесів глобалізації залежить від вибору відповідної стратегії розвитку, що повинна базуватися на нових інноваційно-інтелектуальних підходах. Така стратегія повинна бути розроблена як для держави в цілому, так і для окремих регіонів країни.

Чи здатна Україна використовувати наданий їй історично найбільш реальний шанс зайняти гідне місце в новому світі, покаже час. Основа майбутнього повинна бути в сьогодені. Не може бути процвітаючої Європи без України, не можливим є і розвиток України поза сучасними світовими глобалістичними процесами.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Чумаков А. Н. Метафизика глобализации. Культурно - цивилизационный контекст. Научное издание. [Текст]: монография / А. Н. Чумаков. – М.: Канон+, 2006. – 516 с.
2. Глобалистика: Энциклопедия / Гл. ред. И.И. Мазур, А.Н.Чумаков. – М.: ОАО «Радуга», 2003. – 1328 с.

Савина Светлана Григорьевна – кандидат философских наук, доцент кафедры философии и социальных наук Белорусского государственного университета, г. Минск.

РОЛЬ ФИЛОСОФИИ В СОВРЕМЕННЫХ КУЛЬТУРНЫХ ТРАНСФОРМАЦИЯХ

Формирование нового образа философии коррелируется с наиболее актуальными процессами социальной динамики. Это, прежде всего, глобальные проблемы современности, обнаруживающие себя в потенциально возможном конфликте различных типов социума и цивилизационных структур. Тем не менее, следует отметить, что современной философия становится, когда касается проблем, затрагивающих самые существенные вопросы для бытия человека в его повседневном жизненном мире. В этом смысле современная философия не отличается, скажем, от “античной” философии, так как и та и другая имеют смысл только тогда, когда в их изучении происходит описание жизненной реальности и раскрытие и освещение способов участия в ней человека. Однако, современные тенденции в развитии общества инициирует активные философские дискуссии и поиски новых образцов и парадигм философствования. Поэтому мы говорим о таких направлениях как феноменология и герменевтика, философская антропология и философия жизни, структурализм, философия языка и т.д. Философия XXI века сформулировала целый ряд новых для философии проблем: техника и человек, человек и природа, глобальное моделирование, генная инженерия и др. Эти новые проблемы требуют теоретического разрешения, поэтому вслед за философским вопрошанием в XXI веке возникает ряд новых наук, у истоков которых стояла философия. Математическая логика и математическая лингвистика, экофилософия и биосферная концепция культуры в данном случае могут выступать как примеры рождения философией новых исследовательских полей, обладающих не только большими эвристическими возможностями, но и имеющими непосредственный выход на практическую деятельность современного человека. Следует также отметить акцент переноса философского знания в такие сферы как философское обоснование постнеклассической научной рациональности, новые образы знания и реальности в эпоху информационной революции, феминистский поворот в культуре и философии, социокультурный статус эпохи модерна и постмодерна и другие.

В связи с этим современная философия существенно пополнила свой теоретический потенциал, поставив и принципиально разрешив такие важные вопросы как соотношение между знанием и пониманием, между знанием и оценкой, между знанием и истиной. Все это помогло найти новые исследовательские поля, что позволило создать принципиально новые концепции изучения различных явлений.

Философское знание о мире, человеке и его отношении к миру изменяется от одной исторической эпохи к другой, и всегда находится под определяющим влиянием со стороны социально-экономических, наук, художественных и нравственных запросов общества.

Современное состояние общества, с учетом изменившейся социальной структуры, экономической ситуации, дифференциации стиля жизни различных социальных групп обуславливает повышенный интерес к содержательному раскрытию фундаментальных принципов бытия, практической и познавательной деятельности человека. В связи с этим, философская антропология, на наш взгляд, должна занять подобающее место среди средств решения острых проблем, не только собственно финансово-экономических, сколько неразрывно связанных с ними социальных и личностных. Экономический кризис, который мы сейчас переживаем, это кризис, в первую очередь социальный. При этом следует не забывать, что изучением и выбором способов приобщения человека к жизни общества, среди наук гуманитарного цикла, значительное место принадлежит философии.

Современный преподаватель философии имея дело с людьми, чьи мозги с детства находятся в “виртуальной реальности”, через толщу которой с трудом пробивается философская мысль, заставляющая человека думать и жить самостоятельно. Человечество должно овладеть в полном объеме достижениями многовекового развития духовной культуры, наукой разумного управления и регулирования мировыми процессами. Эта задача не может быть решена вне современного философского знания о мире. Современные конструкции философской антропологии означают особый метод мышления, метод комплексного изучения человека, когда он рассматривается в конкретной ситуации: исторической, социальной, экзистенциально-психологической. Поэтому в настоящее время самые разные философские направления и школы переходят к философствованию все более плюралистическому и толерантному, основанному на принципах встречи или диалога, не